

Protokół

25. posiedzenia, II. sesyi, VIII. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 4. listopada 1904 r.

Początek o godzinie 7. minut 10 wieczorem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Kazimierz Lubomirski, Stanisław Mycielski, ks. Wiktor Mazikiewicz.

Obecnych posłów 122.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest:

Pierwsze czytanie wniosku p. Michałowskiego w sprawie założenia szkoły mechaniczno-ślusarskiej w Tarnopolu.

Przemawia p. Michałowski uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Wydziału krajowego jako Komisji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. Schätzla o wezwanie Rządu do przyspieszenia budowy nowego gmachu dla c. k. gimnazjum w Brzeżanach.

Przemawia p. Schätzel uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie wniosku p. ks. Mazikiewicza o założenie szkoły średniej w Rawie.

Przemawia p. Mazikiewicz uzasadniając swój wniosek, a pod względem formalnym wnosi na odesłanie tego wniosku do Komisji szkolnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Dalszy ciąg rozpraw nad sprawozdaniem Komisji podatkowej w sprawie wadliwego wykonywania ustaw i przepisów podatkowych i należyłościowych.

Przemawia p. Rotter.

Przemawia p. Buynowski.

Przemawia p. Komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Izba uchwała na wniosek sekretarza Urbańskiego zamknięcie rozprawy ogólnej.

Marszałek oznajmia, że do głosu za pisani są pp. Stapiński, Huryk, Loewenstein i Schätzel.

Na zapytanie Marszałka odpowiadają pp. Stapiński i Huryk, że przemawiać będą *przeciw* wnioskowi komisji; a pp. Loewenstein i Schätzel *za* wnioskami komisji.

Marszałek wzywa do wyboru mówców generalnych, a po chwili ogłasza, że mowcą generalnym *przeciw* wnioskowi komisji jest wybrany p. Stapiński, a *za* wnioskami komisji p. Loewenstein.

Przemawia generalny mowca *przeciw* wnioskowi komisji p. Stapiński.

Przemawia generalny mowca *za* wnioskami komisji p. Loewenstein.

Przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar prowadzić rozprawę szczegółową w ten sposób, aby posłowie mający zamiar stawiać poprawki zgłaszali je poprzednio.

Pp. Schätzel, Szwed i Szponder zgłaszają poprawki.

Sprawozdawca czyta:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze ustawodawczej określenie odpowiedzialności organów podatkowych za naruszenie prawa spowodowane zarządzeniami niezgodnymi z ich obowiązkami, a to w myśl ost. ustępu art. 12. ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867 Nr. 145 Dz. pr. p. o pełnieniu władzy rządowej i wykonawczej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził w drodze osobnych przepisów określenie współdziałającego i nadzorującego wpływu Sejmu w sprawach podatkowych pod względem rozkładu, poboru i odstawienia bezpośrednich podatków państwowych, w myśl postanowienia §. 24. statutu krajowego z 26. lutego 1861 Nr. 20. Dz. p. p.

Przemawia p. Szponder i stawia następującą rezolucję:

Przy punkcie 2. po słowach: „domowo czynszowego“, dodać słowa: „i domowo-klasowego“;

następnie po ustępach a) i b) dodać ustęp:

c) „Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizję katastru podatku domowo-klasowego i pouczył organa skarbowe, iż kuchnie nie mogą być zaliczane do ubikacyj, podlegających podatkowi domowo-klasowemu“.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Szpondera.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Szponder na zapytanie Marszałka oświadcza, że zgadza się, by jego powyższą rezolucję poddał pod uchwałę Izby przy wnioskach komisji, w dziale odnoszącym się do podatku domowo-czynszowego.

Izba uchwała powyższy wniosek 2. komisji.

Sprawozdawca czyta:

3. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozporządzenia wykonawcze i instrukcje urzędowe w sprawach podatkowych stosowały się ściśle do przepisów i ducha ustaw obowiązujących.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

4. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził reformę kontroli administracyjnej i rachunkowej, tudzież postępowania karnego w sprawach podatkowych na zasadach konstytucyjnych, zapewniających ochronę praw i interesów zarówno c. k. Skarbowi publicznemu, jak opodatkowanym obywatelom.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucję dodatkową:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził taką reformę ustawy o należytościach, aby c. k. Skarb państwa w wy-

padkach niewątpliwych niesłusznego wymiaru w okresie pięcioletniego przedawnienia był obowiązany nieprawnie wymierzone i pobrane należitości zwracać, bez względu na prawomocność wymiaru rzekomej należitości.

Izba popiera powyższą rezolucję p. Schätzla.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Schätzler oświadcza na zapytanie Marszałka, że zgadza się, aby jego rezolucję poddać pod uchwałę Izby w dziale wniosków komisji, odnoszących się do opłat skarbowych.

Izba uchwała wniosek 4. komisji.

Sprawozdawca czyta:

5. Wzywa się c. k. Rząd, aby należące się z mocy ustaw ulgi w podatkach i opłatach państwowych, n. p. ulgi przyznane włościanom w ustawie z 18 czerwca 1901, były z urzędu uwzględniane przy wymiarze podatków i opłat.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek powyższy komisji.

Sprawozdawca czyta:

6. Wzywa się c. k. Rząd, aby rekursy w sprawach podatków i opłat państwowych były spieszenie załatwiane i aby wstrzymywano z urzędu ich przymusowe ściągnięcie, skoro rekurs zawiera okoliczności zasługujące na uwzględnienie.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek powyższy komisji.

Sprawozdawca czyta:

7. Wzywa się c. k. Rząd, aby wymiar podatków i należitości powierzonym był wszędzie ukwalifikowanym urzędnikom conceptowym.

Izba uchwała bez rozprawy wniosek powyższy komisji.

Sprawozdawca czyta:

8. Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził zniżenie opłat egzekucyjnych w Galicyi, przez ustanowienie stałej opłaty egzekucyjnej, niezależnej od wysokości

zaległej sumy, a to od łącznej kwoty zaległości.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

9. Wzywa się Wydział krajowy, aby pouczył za pośrednictwem Rad powiatowych i zwierzchności gminnych włościan o ulgach podatkowych, należących się im przy przeniesieniu gospodarstw wiejskich w myśl ustawy z 18. czerwca 1901, o opustach podatkowych na wypadek szkód elementarnych i uwolnieniu nowych domów od podatku domowego.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

1. W odniesieniu do podatku gruntowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby celem utrzymania zgodności katastru gruntowego z faktycznym stanem posiadania i celem prawidłowego wymiaru podatku gruntowego, ustanowił w każdej siedzibie urzędu podatkowego geometrę na dany okręg podatkowy, tudzież aby o każdym przypisie podatków realnych zawiadamiano strony za pomocą nakazów zapłaty i uwidoczniano w ksiąteczkach podatkowych każdorazowy przypis podatku państwowego i dodatków autonomicznych.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby opusty z powodu klęsk elementarnych, były szybko likwidowane i aby władze pierwszej instancji wstrzymywały ściąganie takich należitości, co do których strony wniosły o przyznanie opustu.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iż stronom należy udzielać wszelkich informacji w sprawach podatkowych ich

dotyczących i że w tym celu ewentualnie ustanowić należy osobne terminy urzędowe.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. W odniesieniu do podatku domowo czynszowego:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby jak najrychlej przystąpił do zapowiedzianej reformy podatku domowego w tym kierunku, aby wygórowana stopa podatku czynszowego, zwłaszcza we Lwowie i w Krakowie, została obniżoną, aby usunięto możliwość prostowania czynszów wedle swobodnego uznania władzy podatkowej, aby przedłożono okres wymiarowy na dłuższy szereg lat i podwyższono kwotę czynszu surowego, przeznaczoną na utrzymanie budynków.

Marszałek oznajmia, że p. Szponder postawił rezolucję, aby po słowach: „domowo-czynszowego“, w tytule dodać słowa: „i domowo-klasowego“, którą to rezolucję Izba poparła i za którą p. sprawozdawca się oświadczył.

Izba uchwała bez rozprawy rezolucję p. Szpondra, a oddzielnie powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przed przeprowadzeniem zamierzonej reformy podatku domowego zarządził, iżby przy wymiarze podatku domowo-czynszowego i prostowaniu czynszów nie postępowano dowolnie, postanowienia co do uwolnienia domów od podatku w razie próżnostania lub nieściągalności czynszów ściśle i bezwzględnie wykonywano, a wydatki i koszta, nie mieszczące się w pojęciu zwyczajnych kosztów utrzymania domów osobno uwzględniano i od dochodu czynszowego potrącano.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję posła Szpondra w następującem brzmieniu:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizję katastru podatku domowo-klasowego i pouczył organa skarbowe, iż kuchnie nie mogą być zaliczane do ubikacyj, podlegających podatkowi domowo-klasowemu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

P. Szponder oświadcza, iż cofa drugą część powyższej swej rezolucji, t. j. od słowa: „pouczył“ do końca.

Marszałek oznajmia, że wobec cofnięcia przez p. Szpondra drugiej części rezolucji, opiewa obecnie ta rezolucja p. Szpondra jak następuje:

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził rewizję katastru podatku domowo-klasowego.

Izba uchwała tę rezolucję p. Szpondra.

Sprawozdawca czyta:

3. W odniesieniu do podatków osobistych bezpośrednich:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze podatku zarobkowego powszechnego, przestrzegano wyjątkowe postanowienia §. 2. i 3. ustawy objęte, aby mianowicie drobnych gospodarzy wiejskich nie pociągano do opłaty podatku od bocznych zarobków, nie przewyższających kwoty 100 K czystego zarobku rocznie.

Przemawia p. Szwed i stawia następującą rezolucję:

„Wzywa się c. k. Rząd, aby w myśl obowiązujących przepisów przyznawał ulgi w podatku zarobkowym przy zakładach przemysłowych, jeżeli te zakłady z powodu przebudowy lub wypadków elementarnych przez dłuższy czas nie mogły być w ruchu“.

Izba popiera rezolucję p. Szweda.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała wniosek komisji, a oddzielnie uchwała bez rozprawy rezolucję p. Szweda, poprzednio odczytaną przez Marszałka.

Sprawozdawca czyta :

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przeprowadził taką reformę ustawy o podatku zarobkowym od przedsiębiorstw, zobowiązanych do publicznego składania rachunków, któraby nie tamowała, jak dotychczas przedsiębiorczości przemysłowej w formie stowarzyszeń i spółek akcyjnych.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

c) Wzywa się c. k. Rząd, aby zarządził, iżby publiczne zakłady gminne, nie mające cechy zarobkowej, jak wodociągi, rzeźnie, targowice i inne przedsiębiorstwa mające cele sanitarne, nie były pociągane do płacenia podatku zarobkowego, inne zaś zarobkowe przedsiębiorstwa gminy, podlegały tylko powszechnemu podatkowi zarobkowemu a względnie (n. p. dochody gminy z prawa propinacii) rentowemu.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

d) Wzywa się c. k. Rząd, aby polecił władzom wymiarowym przestrzegać z urzędu przepisów ustawy, które przemawiają na korzyść przedsiębiorstw i dokonywać wymiaru podatków przed upływem roku administracyjnego po przedłożeniu rachunków i bilansu przedsiębiorstwa.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

e) Wzywa się c. k. Rząd, by przeprowadził taką reformę ustawy o podatku osobistó dochodowym, któraby uchyliła liczne niejasności tej ustawy i wątpliwości w jej stosowaniu, tudzież aby jak najspieszniej w drodze rozporządzenia usunął możność dowolnego szacowania dochodów i podnoszenia zeznanych dochodów bez przedmiotowej podstawy i dowodów.

Izba uchwała bez rozprawy ten wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

f) Wzywa się c. k. Rząd, aby zabronił surowo władzom podatkowym wpływać na wybór komisji podatkowych, aby zarządził powoływanie na posiedzenie komisji także zastępców członków dla zastąpienia nieobecnych członków odpowiedniej kategorii, aby zabronił władzom podatkowym posługiwać się wbrew ustawie tajnymi informatorami.

Przemawia p. Baworowski i stawia następującą rezolucję dodatkową, a mianowicie, aby dodać słowa :

„aby przy mianowaniach członków komisji szacunkowych dla podatku osobisto - dochodowego ściśle przestrzegał przepisu §. 179 ustawy o podatkach osobistych, by rodzaje dochodu były o ile możliwości równomiernie zastąpione i aby zmienił mianowania tam, gdzie teraz nie są odpowiednie, nadto aby polecił władzom, by na żądanie kontrybuentów nie robiły im trudności w korzystaniu z prawa wglądania w listy uprawnionych do wyboru komisji szacunkowych“.

Izba popiera rezolucję p. Baworowskiego.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje rezolucję p. Baworowskiego.

Izba uchwała wniosek komisji wraz z rezolucją p. Baworowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta :

g) Wzywa się c. k. Rząd, aby protokoły komisji szacunkowych zawierały uzasadnienie uchwał z fasyą niezgodnych, aby te uzasadnienia stronom na ich żądanie były na piśmie wydawane, oraz aby vota mniejszości komisji były w protokole uwidocznione.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta :

4. W odniesieniu do opłat skarbowych:

a) Wzywa się c. k. Rząd, aby opłaty od przeniesienia nieruchomości wymierzano od wartości samej nieruchomości z wyłączeniem wartości ruchomości, nie będących ściśle wedle ustawy ich przynależnością, aby należność prawną od nieruchomości sprzedanych w drodze publicznej licytacji wymierzano od uzyskanej ceny kupna, a nie od wyższej ceny szacunkowej, aby przy przeniesieniach nieruchomości w drodze spadku unikano kosztownej drogi oszacowania sądowego i brano za podstawę wymiaru należności wartość przyjętą w inwentarzu spadkowym lub też iloczyn podatkowy

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucję dodatkową:

„aby przeprowadził taką reformę ustawy o należnościach, aby c. k. Skarb państwa w wypadkach niewątpliwych niesłusznego wymiaru w okresie pięcioletniego przedawnienia był obowiązany nieprawnie wymierzone i pobrane należności zwracać bez względu na prawomocność wymiaru wrzekomej należności“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oświadcza, że przyjmuje rezolucję p. Schätzla.

Izba uchwala powyższy wniosek komisji wraz z rezolucją p. Schätzla przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

b) Wzywa się c. k. Rząd, aby przy wymiarze należności ekwiwalentowej, ściśle przestrzegano postanowień ustawy cywilnej, iż prawa, które nie są związane do nieruchomości lub też przez ustawę za nieruchomość nie są poczytane, są ruchomością, oraz aby nie nakładano należności ekwiwalentowej na dochody gmin z opłat publicznych.

Izba uchwala bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odczytuje rezolucję 1. p. Oleśnickiego, w następującem brzmieniu:

Wzywa się c. k. Rząd:

a) by zarządził rewizję aktów wymiaru należności od przeniesienia własności włościańskich nieruchomości domowych od czasu, w którym rozpoczęła obowiązywać ustawa z 18. czerwca 1901 i zwrot nadwyżek nieprawnie od stron pobranych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucję, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek czyta 2. rezolucję p. Oleśnickiego w następującem brzmieniu:

Wzywa się c. k. Rząd:

b) by drogą rozporządzenia zarządził przyznanie ulg dla przeniesień włościańskich także i tam, gdzie tylko po stronie nabywcy zachodzi stosunek używania nieruchomości przez gospodarzenie na takowej przez samego właściciela osobiście przy pomocy rodziny i domowników.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucję, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek odczytuje następującą 3. rezolucję p. Oleśnickiego:

Wzywa się c. k. Rząd:

c) by w drodze ustawodawczej wprowadził na nowo w życie instytucje opustów dla przeniesień w krótkich peryodach czasu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje tę rezolucję, którą Izba następnie uchwala.

Marszałek odczytuje 4. następującą rezolucję p. Oleśnickiego:

Wzywa się c. k. Rząd:

d) by jak najrychlej przystąpił do wydania jednolitej ustawy o należnościach skarbowych.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwala tę rezolucję p. Oleśnickiego.

Marszałek odczytuje dalszą 5. rezolucję p. Oleśnickiego w następującej treści:

Wzywa się c. k. Rząd:

e) by najściślej przestrzegali, ażeby zachowanie się władz podatkowych i ich organów wobec podatników zwłaszcza ze sfer włościańskich odpowiadało powadze urzędów i godności obywatelskiej podatników i by wszelkie wykroczenia w tym kierunku najsurowiej karał.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba uchwała tę 5. rezolucję p Oleckiego.

Następuje:

Sprawozdanie Komisji administracyjnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie projektu ustawy o opodatkowaniu na rzecz gminy miasta Krakowa przedsiębiorstw, prowadzących ruch kolejowy na drogach tej gminy.

Sprawozdawca p. Maiss uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski Komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia . . . . . w przedmiocie zezwolenia gminie król. stoł. miasta Krakowa na pobór podatku gminnego od biletów jazdy kolejami drogowymi w granicach tegoż miasta.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, eo następuje:

§. 1.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa zezwala się na pobór podatku gminnego od biletów jazdy, względnie od legitymacyi uprawniającej do jazdy kolejami drogowymi, przeznaczonemi dla ruchu w obrębie gminy miasta Krakowa a prowadzonemi na gruntach ulic miasta.

§. 2.

Do uiszczenia podatku gminnego obowiązani są wszyscy ci, którym przedsię-

biorstwo kolei drogowej wydaje bilet do jednorazowego, albo legitymacye do częstszego przejazdu koleją drogową.

§. 3.

Wysokość podatku gminnego wynosi:

a) od każdego zwyczajnego biletu jazdy I. klasą po 2 h zaś II. klasą po 1 h;

b) od legitymacyi uprawniającej do częstszego przejazdu I. klasą 15%, zaś II. klasą 10% tej należytości, jaką pobiera przedsiębiorstwo za rzeczoną legitymacyę;

c) od legitymacyi uprawniającej do wolnej jazdy I. klasą na 3 miesiące 2 K, na 6 miesięcy 4 K, a na rok jeden 8 K; zaś II. klasą na 3 miesiące 1 K, na 6 miesięcy 2 K, a na rok jeden 4 K.

§. 4.

Wolne od podatku gminnego są bilety dla dzieci oraz legitymacye dla uczniów szkół publicznych i dla robotników.

§. 5.

Podatek gminny ściągac ma bezpłatnie odnośne przedsiębiorstwo kolei drogowej przy wydawaniu biletów jazdy względnie legitymacyi.

Ściągnięty w poprzednim miesiącu podatek gminny ma przedsiębiorstwo najpóźniej do dnia 15. następnego miesiąca wnieść do kasy gminy miasta Krakowa z urzędowym poświadczeniem odbioru.

Od podatku przez przedsiębiorstwo ściągniętego, lecz w powyższym terminie do kasy miasta nieodwiezionego, płacić ma przedsiębiorstwo 5% odsetki zwłoki biegnące od terminu ustanowionego dla odwiezienia podatku.

Dla ostatecznego obrachunku podatku ściągniętego w ciągu każdego roku, ma przedsiębiorstwo najpóźniej do końca marca roku następnego przedłożyć Magistratowi miasta swoje zamknięcia rachunków za rok poprzedni i dołączyć przytem wykazy ilości wszelkich biletów oraz legitymacyi.

Dla sprawdzenia wykazów powyższych przysługuje Magistratowi miasta prawo

wglądania w zapiski oryginalne i księgi przedsiębiorstwa.

§. 6.

Przedsiębiorstwo kolei drogowej odpowiada gminie miasta Krakowa za należyte ściąganie podatku gminnego od biletów jazdy i legitymacyi przez rzeczony przedsiębiorstwo wydanych oraz za należyte odwiezienie tego podatku do kasy gminy miasta Krakowa.

§. 7.

Zaległy podatek gminny od biletów jazdy i legitymacyi ściągać będzie Magistrat w sposób przepisany dla ściągania podatków rządowych.

§. 8.

Bilety jazdy i legitymacye wydane przed wejściem w życie niniejszej ustawy wolne są od podatku gminnego.

§. 9.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

§. 10.

Wykonanie niniejszej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i kolei żelaznych.

Przemawia p. komisarz rządowy c. k. wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że Komisya zmienia §. 1. i 5. w ten sposób, że §. 1. będzie opiewał jak następuje:

§. 1.

Gminie król. stoł. miasta Krakowa zezwala się na pobór podatku gminnego od biletów jazdy, względnie od legitymacyi uprawniającej do jazdy kolejami drogowymi, w obrębie gminy miasta Krakowa.

§. 5.

Podatek gminny ściągać ma bezpłatnie odnośnie przedsiębiorstwo kolei drogowej przy wydawaniu biletów jazdy względnie legitymacyi.

Ściągnięty w poprzednim miesiącu podatek gminny ma przedsiębiorstwo naj-

później do dnia 15. następnego miesiąca wnieść do kasy gminy miasta Krakowa za urzędowym poświadczeniem odbioru.

Dla ostatecznego obrachunku podatku ściągniętego w ciągu każdego roku, ma przedsiębiorstwo najpóźniej do końca marca roku następnego przedłożyć Magistratowi miasta swoje zamknięcia rachunków za rok poprzedni i dołączyć przytem wykazy ilości wszelkich biletów oraz legitymacyi.

Dla sprawdzenia wykazów powyższych przysługuje Magistratowi miasta prawo wglądania w zapiski oryginalne i księgi przedsiębiorstwa.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

S p r a w o z d a n i e

komisji gospodarstwa krajowego z przedłożenia Wydziału krajowego o regulacji górnej Trześniówki.

Sprawozdawca p. Stadnicki uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony /./ projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia ..... o regulacji górnej Trześniówki z dopływami.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem rozporządzam, co następuje:

§. 1.

Regulacja górnej Trześniówki z dopływami, która ma być wykonaną przez

spółkę wodną, zawiązaną po myśli §. 52. kraj. ustawy wodnej z dnia 14. marca 1875 Dz. u. kr. Nr. 38., uznaną zostaje jako przedsiębiorstwo subwencyonowane z funduszu krajowego.

§. 2.

Za podstawę techniczną tej regulacji służyć ma projekt Wydziału krajowego z roku 1901, który preliminuje koszta robót na 2,000.000 koron.

Wydział krajowy zostaje jednak upoważniony do poczynienia zmian w tym projekcie w porozumieniu z Administracją państwa w granicach powyższej sumy kosztorysowej.

§. 3.

Koszta budowy włącznie z wydatkami na utrzymanie w czasie budowy i kosztami zarządu, pokryte będą z mającego się w tym celu utworzyć funduszu regulacyjnego.

Do pokrycia tych kosztów mają się przyczynić:

a) fundusz krajowy bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent preliminowanych kosztów;

b) państwowy fundusz melioracyjny w myśl §. 6. ustępu 2. i §. 4. ustępu 2. a) ustawy z dnia 30. czerwca 1884 Dz. u. p. Nr. 116. bezzwrotnym zasiłkiem w wysokości trzydziestu pięciu procent kosztów w maksymalnej kwocie 700.000 K z zastrzeżeniem konstytucyjnego zezwolenia;

c) spółka wodna resztą preliminowanych kosztów budowy.

§. 4.

Termin rozpoczęcia i czas trwania budowy, tudzież wysokość i terminu płatności corocznych datków kraju, państwa i spółki wodnej, oznaczy Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 5.

Dla utrzymania wykonanych robót ma być utworzony oddzielny fundusz.

Fundusz ten składać się będzie:

1. z dochodów uzyskanych z wydzierżawiania szkarp, potoków i rowów;

2. z grzywien nakładanych za przekroczenia wodne przy tem przedsiębiorstwie w myśl art. 1. ustawy z dnia 4. stycznia 1903 Dz. u. kr. Nr. 12;

3. z corocznych datków kraju i spółki wodnej.

Dalsze postanowienia co do wysokości i datków kraju i spółki wodnej na konserwację tudzież co do innych zarządzeń potrzebnych dla utrzymania wykonanych budowli, wydane zostaną w drodze ustawodawstwa krajowego.

§. 6.

Zarząd budowy oraz funduszu regulacyjnego i konserwacyjnego obejmie Wydział krajowy.

Sposób wykonania przedsiębiorstwa oznaczyć ma Wydział krajowy w porozumieniu z Administracją państwa, której podobnie jak i Wydziałowi Spółki wodnej przyznany będzie wpływ odpowiedni na tok spraw technicznych i ekonomicznych przedsiębiorstwa.

Bliższe szczegóły co do zakresu i sposobu wywierania tego wpływu, oraz co do ewentualnego bezpośredniego współdziałania państwowych organów technicznych przy wykonaniu tego przedsiębiorstwa, określi rozporządzenie wykonawcze, które ułoży Wydział krajowy wspólnie z Administracją państwa.

§. 7.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi rolnictwa.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwala przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwala cały projekt ustawy en bloc.

Uchwalwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania bez czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie

Komisji gospodarstwa krajowego o petycjach: c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego we Lwowie (Ls. 632), c. k. Towarzystwa rolniczego w Krakowie (Ls. 293), w sprawie powiększenia eksploatacji kainitu i zaprowadzenia produkcji skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu.

Sprawozdawca p. Wiśniewski uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbąńskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Wzywa się c. k. Rząd, aby ze względu na interesa rolnictwa krajowego eksploatacyę kainitu powiększył i zaprowadził produkcję skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w razie gdyby c. k. Rząd nie był skłonny do powiększenia eksploatacyi i zaprowadzenia produkcji skoncentrowanych soli potasowych w Kałuszu, nawiązał rokowania z c. k. Rządem celem objęcia w drodze dzierżawy salin Kałuskich i wprowadzenia w nich odpowiednio do potrzeb kraju zastosowanej produkcji soli potasowych i na najbliższej sesyi zdał z nich sprawę.

Przemawia p. Rotter, i stawia następującą rezolucyę:

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby nawiązał rokowania z c. k. Rządem mające na celu umożliwienie poboru kainitu kałuskiego dla celów leczniczych w stanie niedenaturowanym, i o wyniku swoich starań zdał sprawę na najbliższej sesyi sejmowej.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucyę p. Rottera popartą poprzednio przez Izbę.

Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez

rozprawy powyższe wnioski 1. i 2. Komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Izba uchwała następnie rezolucyę p. Rottera odczytaną poprzednio przez Marszałka.

Następuje :

Sprawozdanie

Komisji prawniczej o wniosku posła Krempy w sprawie wydzielenia kompleksu 392 morgów z kompleksu gminy katastralnej Ostrowy tuszowskie.

Sprawozdawca p. Huza uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbąńskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wniosek posła Krempy Ls 1.313/04 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania, zdania sprawy i postawienia odpowiedniego wniosku.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Marszałek oznajmia, że ma zamiar zamknąć posiedzenie i wzywa sekretarza do odczytania zgłoszonego wniosku nagłego.

Sekretarz p. Mazikiewicz czyta:

Wniosek nagły

Dnia 1 października 1904 wybuchł ogień we wsi Zalipiu, powiatu Rohatyńskiego tak silnie, że w pół godziny zniszczył 30 zagrod. Pogorzały tam nie tylko chaty i budynki gospodarcze, lecz także i wszystkie zapasy zboża, drzewa opałowego na zimę. Ci pogorzalcy potrzebują pomocy doraźnej i wielkiej, bo pozostali na zimę bez dachu i chleba i bez paszy dla bydła. Dla tego wnoszę: Wysoki Sejm raczy uchwalić przyjąć z odpowiednią pomocą dla pogorzalców wsi Zalipie powiatu Rohatyńskiego.

Pod względem formalnym proszę odesłać do komisji budżetowej.

Mazikiewicz
wnioskodawca.

Bojko, Szwed, Barabas, Ostapczuk, Oleśnicki, Bohaczewski, F. Włodek, Effinowicz, Krempa, Wilczkiewicz, Szponder, Staruch, Huryk, Korol, Gładziuk.

Przemawia p. Mazikiewicz uzasadniając nagłość powyższego wniosku, a pod względem formalnym wnosi na przekazanie tego wniosku Komisji budżetowej.

Izba bez rozprawy uchwała nagłość, a następnie przekazanie tego wniosku na głęgo Komisji budżetowej.

Marszałek zamyka posiedzenie, oznaczając następne na dzień 5. listopada 1904 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 11 minut 45 przed północą.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni w. r.

Sekretarze:

Mieczysław Urbanski w. r.

Kazimierz Lubomirski w. r.

